

Ακαδημία Ψαλτικής: Εκπαιδεύοντας την επόμενη γενιά ιεροψαλτών

/ [Γενικά Θέματα](#) / [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

Ο ιδρυτής, οι μαθητές της ακαδημίας ψαλτικής και τα μέλη της παιδικής και νεανικής βυζαντινής χορωδίας που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη εξηγούν πώς η τέχνη γίνεται διάυλος πνευματικής ενατένισης αλλά και προσωπικής ανάπτυξης.

Ποδόσφαιρο, μπάσκετ, τένις. Αλλά και ξένες γλώσσες, φροντιστήρια, μαθήματα καλών τεχνών. Εχουμε συνηθίσει τα παιδιά να καταπιάνονται με πλείστες όσες δραστηριότητες στον εξωσχολικό χρόνο τους.

Σίγουρα όμως η εικόνα μαθητών να μούρνιουν στην τέχνη της λατρευτικής μουσικής και να συμμετέχουν σε μια λειτουργική χορωδία είναι σπάνια. Ή και όχι.

Το 2011, ο μουσικολόγος και λειτουργιολόγος Σπυρίδων Ασπιώτης αποφάσισε να δώσει σάρκα και οστά στο μάλλον ασυνήθιστο όραμά του. Ιδρυσε την ακαδημία «Ειρμός», την πρώτη στην Ελλάδα εξ ολοκλήρου εστιασμένη στη βυζαντινή μουσική και την ψαλτική για παιδιά.

Ψαλτική για παιδιά

«Η σχολή λειτουργεί εδώ και 14 χρόνια. Η διδασκαλία μας αποτελεί ένα αμάλγαμα αρχαίας ελληνικής και βυζαντινής μουσικής, εμπνευσμένο από τον τρόπο με τον οποίο στο Βυζάντιο τα παιδιά διδάσκονταν τη μουσική από πολύ μικρή ηλικία, σχεδόν όπως μάθαιναν τη μητρική τους γλώσσα. Παράλληλα, εφαρμόζουμε σύγχρονες μεθόδους μουσικής παιδαγωγικής.

Πρόκειται για μια μεθοδολογία που έχω αναπτύξει μέσα από σπουδές και έρευνα και, απ' όσο γνωρίζουμε, είναι μοναδική στην Ελλάδα.

Ξεκινάμε από πολύ μικρές ηλικίες, ακόμη και από την προσχολική. Εχουμε παιδιά Δημοτικού, Γυμνασίου, Λυκείου, φοιτητές, αλλά και προγράμματα για εγκύους. Στόχος μας είναι η παραδοσιακή μουσική και η ψαλτική να βιώνονται ως “μουσική μητρική γλώσσα”» εξηγεί ο ίδιος.

Στην ακαδημία, η οποία πλέον λειτουργεί υπό την αιγίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, υποστηρίζεται από τη Μονή Βατοπαιδίου και φιλοξενείται συχνά σε μονές του Αγίου Ορους, ο κ. Ασπιώτης έθεσε σε εφαρμογή γνώσεις που απέκτησε αλλά και αναφορές που είχε από παιδί.

Κέρκυρα, Φανάρι, Θεσσαλονίκη

Γιος ιερέα, ο ίδιος βρέθηκε για πρώτη φορά μπρος στο αναλόγιο από παιδί. «Ξεκίνησα να ψάλλω από 12 ετών. Κατάγομαι από την Κέρκυρα, έναν τόπο με έντονη μουσική παράδοση.

Σπούδασα στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο, συνέχισα τις σπουδές μου στη βυζαντινή μουσική κοντά στον Λυκούργο Αγγελόπουλο και μαθήτευσα για τρία χρόνια στο Φανάρι. Δίδαξα επί επτά χρόνια στο πανεπιστήμιο και στη συνέχεια εγκαταστάθηκα στη Θεσσαλονίκη» συνοψίζει τη διαδρομή του.

Εκτός από την ακαδημία και τη χορωδία της, η οποία, όπως επισημαίνει ο κ. Ασπιώτης, είναι λειτουργική, δηλαδή συμμετέχει κάθε Κυριακή στη Θεία Λειτουργία ακολουθώντας μάλιστα το αγιορείτικο τυπικό, ο δραστήριος

μουσικοπαιδαγωγός συντονίζει και εκπαιδευτικά προγράμματα της ΙΜ Θεσσαλονίκης.

Η ανταπόκριση είναι πολύ μεγαλύτερη από όσο θα υπέθετε κανείς. Τον περασμένο Μάρτιο, για παράδειγμα, 400 μαθητές όλων των ηλικιών από σχολεία της χώρας συγκεντρώθηκαν στη Θεσσαλονίκη και έψαλαν τον Ακάθιστο Ύμνο στον παλαιοχριστιανικό ιερό ναό Παναγίας της Αχειροποιήτου.

«Χαίρομαι κάθε φορά που βλέπω και συλλειτουργώ με τα παιδιά της ακαδημίας. Αισθάνομαι την ομορφιά που η νεότητα φέρνει σε κάθε λατρεία της Εκκλησίας. Μακάρι και άλλοι να χαρούν από το παράδειγμα του “Ειρμού” και το έργο αυτό να βρει μιμητές» επισημαίνει στο «Βήμα» ο Παναγιότατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεος.

Από γενιά σε γενιά

Τα περισσότερα παιδιά ανακαλύπτουν την ψαλτική μέσω των γονιών τους. Αλλά η οικογένεια είναι μόνο η αφορμή για να ιχνηλατήσουν σε έναν κόσμο συνύπαρξης τέχνης και πνευματικότητας.

Η Στυλιανή Παπαδημητρίου, μαθήτρια της Ε΄ Δημοτικού, γνώρισε την ψαλτική χάρη στους χορωδούς γονείς της. «Εκείνο που μου αρέσει περισσότερο είναι ότι κάθε Κυριακή που ψάλλουμε στον ναό ανάμεσα στις ανδρικές φωνές ακούγονται και παιδικές, δημιουργώντας μια ευχάριστη και κατανυκτική ατμόσφαιρα.

Επίσης, μου αρέσει η παρέα που κάνουμε και το παιχνίδι με τα υπόλοιπα παιδιά της χορωδίας μετά από κάθε λειτουργία» λέει.

Αλλά για σταθείτε. Τι δουλειά έχουν οι γυναίκες σε μια ακαδημία ψαλτικής; Δεν πρόκειται για αποκλειστικό προνόμιο των ανδρών;

Όπως εξηγεί ο κ. Ασπιώτης, η ευρύτατα διαδεδομένη πεποίθηση δεν ισχύει. Δεν θα μπορούσε να υπάρξει καλύτερη απόδειξη από την 20χρονη Δέσποινα Τυργιακίδου, φοιτήτρια, πτυχιούχο Βυζαντινής Μουσικής και χορωδό του «Ειρμού».

Ενα διαφημιστικό φυλλάδιο, όταν η ίδια φοιτούσε στη Β' Δημοτικού, ήταν εκείνο που της άνοιξε τον δρόμο προς μια ενασχόληση που διεύρυνε αναπάντεχα τους ορίζοντές της.

Γυναίκες στο αναλόγιο

«Η ψαλτική με βοήθησε να νιώθω πιο ουσιαστική σύνδεση με την πίστη. Λόγω της λειτουργικής, της υμνολογίας και του τυπικού που διδασκόμαστε, είμαι σε θέση να κατανοώ καλύτερα τη διαδικασία ενός μυστηρίου, μιας ακολουθίας, πόσω μάλλον να συμμετέχω ενεργά. Ακόμη έχει συμβάλει στη διαμόρφωση του χαρακτήρα μου σε ηθικά ζητήματα αλλά και στην πειθαρχία, την επιμονή και την υπομονή.

Ξέρετε, η ψαλτική – ακόμα και η πίστη – στις μέρες μας φαίνεται παράξενη ή περίεργη σε πολλούς ανθρώπους. Παλαιότερα αποτελούσε πρόβλημα στο σχολείο,

στις παρέες μου, έφερνε πειράγματα ή χλευασμό. Πολλές φορές το έκρυβα. Τώρα, έχοντας επιλέξει τον κύκλο μου, υπάρχει σεβασμός, επικοινωνία και στήριξη από τους ανθρώπους που είναι κοντά μου, ανεξαρτήτως της σχέσης τους με τη θρησκεία» καταλήγει.

Οι άνθρωποι που βλέπουν παιδιά στο εκκλησιαστικό αναλόγιο μάλλον δεν θα πάψουν ποτέ να ξαφνιάζονται. Τις περισσότερες φορές όμως η έκπληξη είναι πλέον ευχάριστη, όπως λέει ο Κωνστάντιος Ασπιώτης, μαθητής της Β' Γυμνασίου και γιος του ιδρυτή της ακαδημίας.

«Ο κόσμος δεν έχει συνηθίσει μικρά παιδιά στο ψαλτήρι. Παλαιότερα στο Δημοτικό, όταν έλεγα ότι ψάλλω ή ότι ασχολούμαι με τη βυζαντινή μουσική, άλλοι συμμαθητές μου δεν έδιναν σημασία, άλλοι με κορόιδευαν. Στο Γυμνάσιο δεν έχω τέτοια ζητήματα.

Μέσα από αυτή τη μουσική είχα την ευκαιρία να ταξιδέψω σε άλλες πόλεις για να ψάλλουμε, αλλά κυρίως να επισκεφτώ πολλές φορές το Άγιον Όρος. Η ψαλτική με έχει βοηθήσει πνευματικά και ψυχολογικά. Εχω κερδίσει εμπειρίες που νομίζω ότι κανένα άλλο είδος μουσικής δεν μπορεί να μου τις προσφέρει».

Ψυχική πληρότητα

Με την παραπάνω άποψη συμφωνεί και ο Θωμάς Θώμος, μαθητής σήμερα της Γ' Λυκείου που έχει συμπληρώσει πέντε χρόνια μαθητείας στην ακαδημία. «Η εκμάθηση της βυζαντινής μουσικής με βοήθησε να νιώθω πιο ώριμος αλλά και πιο συνδεδεμένος με τον Θεό. Πλέον η ψαλτική αποτελεί στοιχείο της καθημερινότητάς μου. Με γεμίζει συναισθηματικά και ψυχικά».

Την πνευματική ανάπτυξη και την καλλιέργεια προτάσσει ως λόγους που τόσο η ίδια όσο και τα παιδιά της ασχολούνται με τη βυζαντινή μουσική μια μητέρα μαθητών της ακαδημίας που δεν επιθυμεί τη δημοσίευση του ονόματός της.

«Δεν υπάρχει πιο ωραίο πράγμα από το να ασχολούνται τα παιδιά με κάτι που διδάσκει μόνο αγάπη, ειρήνη και αλληλεγγύη. Είναι μεν μουσική ανάπτυξη, αλλά είναι και πνευματική. Δεν υπάρχει πιο σπουδαία εικόνα από παιδιά που ψάλλουν. Εκεί σιγουρεύεσαι ότι οι προσευχές εισακούονται. Εκεί βλέπεις την ελπίδα του κόσμου».

INFO: Η Παιδική και Νεανική Βυζαντινή Χορωδία «Ακαδημία Ψαλτικής Ειρμός» θα ψάλλει σύσσωμη στην Αγρυπνία των Χριστουγέννων το βράδυ της Παραμονής (Τετάρτη 24/12, ώρα 21:30 με 01:00) στον ναό Τιμίου Προδρόμου Παπαφείου (στάση μετρό Παπάφη). 40 περίπου φωνές θα ψάλλουν σύμφωνα με το Αγιορείτικο Τυπικό τους ύμνους του Όρθρου και της Θείας Λειτουργίας των Χριστουγέννων.

tovima.gr